

Inspectie Overheidsinformatie en
Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16478 2500 BL Den Haag

De minister van Financiën
t.a.v. de plaatsvervangend secretaris-generaal,
G. Quak
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG
- per e-mail -

**Inspectie
Overheidsinformatie en
Erfgoed**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16478
2500 BL Den Haag
www.inspectie-oe.nl

Onze referentie
44427105

Datum 8 april 2024
Betreft voortgang informatiehuishouding Toeslagen

Beste Gerda Quak,

In 2020 heeft de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed een inspectieonderzoek uitgevoerd naar de staat van de informatiehuishouding bij Toeslagen. In december 2023 heeft de Inspectie informatie ontvangen van Financiën over de voortgang in de verbetering van de informatiehuishouding / in de opvolging van de aanbevelingen uit het inspectieonderzoek. De voortgang is met u besproken in januari 2024. Verder hebben de inspecteurs in februari een bijeenkomst bij Toeslagen bijgewoond, waarbij de voortgang nader is toegelicht. In deze brief reageren wij op de informatie en geven we ons oordeel over de voortgang.

Algemeen beeld en conclusie

Het is ons duidelijk dat er hard wordt gewerkt aan de verbetering van de informatiehuishouding van Toeslagen. Op een aantal aanbevelingen is verbetering bereikt. Ook is positief dat het opgezette programma stuurt op de verbetering. Komend jaar moet dit worden overgedragen aan 'de lijn'.

Tegelijkertijd constateren we dat de verbetering van de informatiehuishouding wordt vertraagd op bepaalde onderdelen. Dat geldt onder meer wanneer er sprake is van afhankelijkheden, dat wil zeggen wanneer de verbetering afhankelijk is van andere partijen of van rijksbrede ontwikkelingen. Dit geldt bijvoorbeeld voor implementatie van een werkend zaakstelsel.

Essentiële verbeterpunten

- Bepaalde essentiële zaken (randvoorwaarden) worden laat gerealiseerd. Dit geldt in ieder geval voor het in beheer brengen van informatie (vergelijk aanbeveling 4 aan Toeslagen in het inspectierapport) en voor het beleggen van verantwoordelijkheden (vergelijk aanbeveling 1 aan Financiën in het inspectierapport).

De Inspectie ziet als groot risico dat informatie nog wordt opgeslagen op

netwerkschijven die onvoldoende onder beheer staan. Op deze netwerkschijven wordt dagelijks nieuwe informatie toegevoegd. De hoeveelheid onvoldoende beheerde informatie wordt dus groter. Toeslagen gaat hier komend jaar mee aan de slag. Wat de Inspectie betreft moet het ook prioriteit krijgen, zodat komend jaar een oplossing bereikt wordt. Hierop zal dan ook in januari 2025 aantoonbaar voortgang moeten zijn geboekt.

- Naast de plannen voor verbetering op langere termijn zoals rijksbrede oplossingen is het nodig dat Toeslagen (en Financiën als zorgdrager) aandacht houdt voor beperking van de risico's die ondertussen kunnen optreden vanwege gebreken in het informatiebeheer. En hierop aantoonbaar acteert met tussentijdse maatregelen.
- Het is van belang dat Toeslagen zich niet beperkt tot het opstellen van verbeterplannen en instrumenten 'op papier', maar ook overgaat op daadwerkelijke uitvoering. Een selectielijst of ordeningsstructuur (bijvoorbeeld) wordt pas effectief als er ook naar wordt gehandeld. Deze stap ontbreekt vaak nog.

Onze conclusie blijft dan ook dezelfde als eerder: de verbetering van de informatiehuishouding bij Toeslagen is een grote opgave en het blijft onzeker wanneer bepaalde resultaten behaald zullen worden. Daarom blijft Financiën ook komend jaar onder verlengd toezicht staan voor wat betreft de informatiehuishouding van Toeslagen. Dit houdt in dat we de voortgang van dichterbij blijven volgen door middel van gesprekken en verzoeken om voortgangsinformatie.

In dat kader bevestigen we bij deze graag de in januari gemaakte afspraak dat we de informatie ontvangen die aan de Tweede Kamer wordt gestuurd over de informatiehuishouding van Toeslagen.

De Inspectie zal in ieder geval in januari 2025 weer vragen naar de voortgang. Mocht blijken dat er dan onvoldoende voortgang is bereikt op hierboven genoemde essentiële verbeterpunten, dan zullen we het toezicht verder aanscherpen.

Aandachtspunt rond archivering informatie toeslagenaffaire

Informatie rond de toeslagenaffaire is gekopieerd en apart gezet. Deze werkwijze is niet ideaal. Het veiligstellen van de informatie was echter belangrijk in de context van gebrekkig beheer op netwerkschijven, om informatieverlies te voorkomen. Voor beheer in de zin van de Archiefwet is echter meer nodig. De informatie wordt nu nog geordend en verrijkt met metadata. Daarbij is nodig dat ook gedocumenteerd blijft in welke context informatie is gecreëerd of ontvangen. Het maakt immers uit voor begrip van een document binnen welk organisatieonderdeel en proces het is ontstaan. Ook deze informatie moet dan ook worden mee-gearchiveerd.

Tot slot

Dat deze brief vooral ingaat op aandachtspunten in negatieve zin neemt niet weg dat we voortgang zien en deze ook waarderen. Feit blijft echter dat er nog een lange weg te gaan is voordat voldoende verbetering van de informatiehuishouding bereikt is. Dat geldt uiteraard voor meer overheidsorganisaties. Maar het belang daarvan is bij Toeslagen in het bijzonder gebleken.

Deze brief zal worden gepubliceerd op de website van de Inspectie. Een daartoe strekkend besluit (kenmerk 45354987) ontvangt u tezamen met deze brief.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de bovenaan deze brief genoemde contactpersoon.

Met vriendelijke groet,

Drs. O. Andersen

Hoofdinspecteur Overheidsinformatie